

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **B. K.**, narozený X,
státní příslušník X,
toho času pobytem X, X,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-199/ZA-ZA11-VL16-2020 ze dne 25. 8. 2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce dne 1. 3. 2020 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. K žádosti uvedl, že ho v Uzbekistánu čekají potíže, pokud se vrátí bez svého bratra. Žalobcův bratr se jmenuje I. K. a ve vlasti měl potíže s prokurátorem, který trvá na jeho návratu. Pokud by se bratr vrátil, zavřou jej do vězení nebo zmrzačí. Pokud by se vrátil bez něj, bude sám uvězněn. Situace kolem bratra žalobci také zkomplikovala pracovní život.
2. Naříkaným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu. Faktický důvod

žádosti spočíval v legalizaci pobytu, neboť žalobci měla končit platnost víza a nechtěl se vrátit do vlasti. Žádost o mezinárodní ochranu byla účelová – žalobce mohl o azyl požádat po svém příjezdu, což neučinil. Legalizaci pobytu přitom zákon o azyl nezahrnuje mezi taxativní důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Za účelový považuje žalovaný rovněž žalobcův příběh s prokurátorem. Žalobce nejprve uvedl, že nezná prokurátorovo jméno a funkci, aby nakonec prokurátorovo jméno uvedl s tím, že byl jeho nadřízeným orgánem. Uzbekistán umožnil žalobci legálně vycestovat. Sám žalobce se zmínil, že vedle popsaného zájmu ze strany prokurátora neměl ve vlasti potíže se státními orgány. Žalovaný tak došel k závěru, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován na základě politických motivů, ani pro příslušnost k národnostní, náboženské či jiné komunitě. Dále žalobci nelze udělit doplňkovou ochranu. Pro tento závěr žalovaný vycházel z Informace svého Odboru azylové a migrační politiky ze dne 22. 5. 2020 a dále z informací Ministerstva zahraničních věcí mezi roky 2017 a 2020. Podle nich nejsou uzbeckí občané po návratu do vlasti ze zahraničního pobytu podrobeni přímým sankcím, neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu hrozí výslechy k důvodům, pro které o ochranu požádali.

3. Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou. V ní namítl, že žalovaný založil své rozhodnutí na absurdním konstruktu v podobě snahy o legalizaci pobytu jakožto hlavním motivu azylové žádosti. Žalobce ale za důvod žádosti uvedl výhrůžky uzbeckého prokurátora. Snaha o legalizaci pobytu přitom tvoří součást každé azylové žádosti. Žalovaný nedostal zásadě materiální pravdy, když neuvedl konkrétní důvody, proč je žalobcovo tvrzení o prokurátorových výhrůžkách účelové. Dále musí žalovaný z vlastní rozhodovací praxe znát případy azylantů, kteří svou vlast opustili legálním způsobem. Žalovaný nezkoumal, zda se situace jako ta tvrzená s prokurátorem skutečně v Uzbekistánu odehrávají. Žalobce také poukázal na to, že o azyl požádal až po poradě s osobami, které mu v ČR pomáhaly.
4. Žalovaný ve vyjádření sdělil, že skutkový stav zjistil dostatečně. Napadené rozhodnutí je patřičně odůvodněno a žalobce nevznášel námitky ke shromážděným podkladům. Žalobcovým cílem je především setrvání na území ČR. Tomu odpovídá i obsah jeho žaloby. Ze spisu vyplývá, že žalobce nepředložil konzistentní azylový příběh, žalovaný tudíž nemohl vnímat žalobcovy obavy jako opodstatněné. Žalobce se vůči tvrzené hrozbě ani nepokusil bránit oficiální cestou v rámci uzbeckého práva. Důvodně lze podle žalovaného předpokládat jiné motivy žalobce k odchodu z vlasti než je hrozící vážná újma.

Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná. Jakkoliv lze žalobci přisvědčit, že žalovaný věnoval přemíru prostoru nedostatečně odůvodněným úvahám o účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu, napadené rozhodnutí obsahuje i řádné, plně přezkoumatelná odůvodnění, které má oporu ve správním spisu. Toto odůvodnění žalobce prakticky pominul a nerozporoval, nemohl tedy uspět.

Obecná východiska pro posouzení věci

6. Řízení o mezinárodní ochraně se vyznačuje tím, že (1) je v něm často nutno rozhodovat za situace důkazní nouze, (2) jde o prospektivní rozhodování (tj. posuzuje se riziko pronásledování či vážné újmy v budoucnu) a (3) nesprávné rozhodnutí má pro stěžovatele obzvláště závažné důsledky. Těmto specifikům řízení o mezinárodní ochraně odpovídá i důkazní standard a rozložení důkazního břemene (např. rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008-70 ze dne 30. 9. 2008, č. 1749/2009 Sb. NSS).

7. Břemeno tvrzení stíhá v řízení o mezinárodní ochraně žadatele. Klíčovou roli má pohovor s žadatelem o mezinárodní ochranu, v jehož rámci jsou povinnosti rozloženy mezi žadatele i žalovaného. Žalovaný musí umožnit žadateli předložit v úplnosti důvody žádosti, a to mj. vhodně kladenými a neutrálními otázkami. Žadatel je naopak povinen předložit co nejdříve všechny náležitosti potřebné k doložení žádosti o mezinárodní ochranu, odpovídat na otázky a jinak spolupracovat se žalovaným v průběhu pohovoru. Následně musí žalovaný nejprve posoudit, které skutečnosti a tvrzení jsou pro konkrétní žádost o mezinárodní ochranu relevantní. Poté, co určí relevantní skutečnosti a tvrzení, postupuje na základě získaných informací (z pohovoru i z jiných důkazů) žalovaný dvojím způsobem. Pokud je žadatel nevěrohodný ve všech relevantních aspektech žádosti o mezinárodní ochranu, žalovaný se nemusí dále hodnocením jednotlivých tvrzení a skutečností zabývat.
8. Jinak ovšem žalovaný musí posoudit jednotlivá tvrzení a skutečnosti. Prokazovat jednotlivé skutečnosti je povinen primárně žadatel, nicméně žalovaný je povinen zajistit k žádosti maximální možné množství důkazů (včetně aktuálních a relevantních informací o zemi původu), a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, které je podporují. Rozhoduje-li žalovaný za důkazní nouze, je stěžejním důkazním prostředkem výpověď žadatele a klíčovým faktorem se stává posouzení celkové věrohodnosti žadatele a posouzení pravděpodobnosti, zda k události opravdu došlo podle výpovědi žadatele.
9. Důkazní standardem je při posuzování jednotlivých tvrzení i celé žádosti o azyl je požadavek přiměřené pravděpodobnosti nežádoucího důsledku návratu do země původu, tj. bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane, nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným.
10. Důkazní standardem je při posuzování jednotlivých tvrzení i celé žádosti o doplňkovou ochranu požadavek skutečného nebezpečí, tj. že ve významném procentu případů obdobných situací žadatele dojde k nežádoucímu následku, takže žadatel má dobré důvody se domnívat, že takový následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho.
11. Těmto požadavkům napadené rozhodnutí žalovaného v zásadě dostalo.

Důvody pro udělení mezinárodní ochrany

12. Srozumitelnosti napadeného rozhodnutí nepřispívá, že nevyjasňuje skutkový stav věci v souladu s výše uvedenými závěry o rozložení důkazní povinnosti (tj. není jasné, co bylo prokázáno, co bylo vyvráceno a co zůstává skutkově nejasné a musí být řešeno podle pravidel důkazního břemene). Žalovaný totiž výslovně nekonstatuje žádný závěr o skutkovém stavu, pouze opakovaně a ve výsledku někdy nejasně hodnotí jednotlivá tvrzení žalobce a důkazy. Nelze tedy jednoduše zjistit, zda žalovaný považuje žalobce za zcela nevěrohodného (výše odstavec 7 *in fine*), nebo zda posuzuje jednotlivá tvrzení (výše odst. 8) a s jakým výsledkem tak činí.
13. Jednotlivé části odůvodnění lze nicméně obsahově *bez pochyb* hodnotit tak, že žalovaný *nepovažuje* žalobce za zcela nevěrohodného ve všech aspektech žádosti, vlastní azylový příběh však *nepovažuje* za pravděpodobný a již vůbec *nepovažuje* za pravděpodobné, že by žalobci po návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí.
14. Podstata azylového příběhu žalobce spočívala v hrozbě vážné újmy – výhrůžky smrti – ze

strany uzbeckého prokurátora (otázku pronásledování není třeba řešit, protože ji žaloba nijak netematizuje a žalobce neuváděl žádný důvod pronásledování předvídaný právní úpravou pro přiznání azylu; srov. odst. 13 a 15 rozsudku KS v Plzni č. 60 Az 29/2020-37 ze dne 1. 10. 2020). Tuto vážnou újmu žalobce nebyl schopen blíže určit: prokurátor od měl údajně vyžadovat návrat bratra žalobce. Důvod však žalobce neznal a nebyl ani schopen konsistentně vypovídat o tom, kdo mu vyhrožoval. Například uvedl, že onoho prokurátora nezná a neví, jakou zastává funkci, aby později uvedl jeho jméno i to, že byl jeho nařízeným (orgánem). Dále žalobce uvedl, že neměl v práci problémy, avšak později uvedl, že jej onen prokurátor donutil dát výpověď. Stěžovat si na něj stěžovat mohl, ale neučinil tak, protože se ho bál. Tyto nekonsistence mají oporu ve správním spisu a žalovaný na jejich základě neuvěřil výpovědi žalobce ze srozumitelných, logických a na věc přílehlavých důvodů.

15. Není tedy důvodné tvrzení žalobce, že žalovaný jeho věc posuzoval paušálně, bez zohlednění okolností konkrétního případu. Je z něj naopak zřejmé, že žalovaný na základě konkrétních důvodů nepovažuje nebezpečí popisované žalobcem za skutečné a že žalobce nemá dobré důvody se domnívat, že ho vážná újma může postihnout. To žaloba zcela pomíjí.
16. Nelze ostatně přehlédnout ani to, že azylová věc bratra žalobce byla Krajským soudem v Plzni posuzována pod sp. zn. 60 Az 58/2019 a Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 4 Azs 82/2020 s tím výsledkem, že popisované potíže s prokurátorem jsou spekulativní. Žalobce pak nebyl schopen v řízení před žalovaným popsat ani důvody, pro které prokurátor bratra hledá (dluhy, spory o hospodaření na konkrétních pozemcích), ani jednotlivá příkoří, která se bratrovi údajně udála (autonehoda a vyhoření domu bratra, hodinové výslechy švagrové). Za toho stavu lze stěží považovat za důvěryhodná tvrzení žalobce, že mu hrozí smrt či uvěznění.
17. Žalobci tak lze přisvědčit pouze v tom, že žalovaný měl věnovat více úsilí věcné argumentaci ke skutkovým zjištěním a skutkovému stavu v návaznosti na rozložení důkazní povinnosti namísto opakovaného hodnocení žádosti žalobce jako účelové („objektivně naprosto nic“, „čistě účelová“, „zjevně naprosto účelová“). Účelovost žádosti o udělení mezinárodní ochrany může teprve vyplynout z řádně zjištěných a posouzených skutečností, nejde a nesmí jít o předem dané hledisko, jímž by žalovaný měl skutečnosti zjišťovat a hodnotit.
18. V této souvislosti soud setrvává na tom, že cizinec není povinen podat žádost o mezinárodní ochranu bezprostředně poté, co k tomu má příležitost, protože mu takovou povinnost neukládá žádný právní předpis, mezinárodní smlouva či norma obyčejového mezinárodního práva (srov. rozsudky KS v Plzni č. j. 60 Az 40/2020-30 ze dne 14. 5. 2021, odst. 14, č. j. 17 A 99/2020-94 ze dne 14. 12. 2020, odst. 19, č. j. 60 Az 62/2019-44 ze dne 9. 4. 2020, odst. 14). Odstup mezi vstupem na území a podáním žádosti o mezinárodní ochranu jedním z možných ukazatelů účelovosti žádosti, neprokazuje ji však bez dalšího (ve smyslu závěrů rozsudku NSS č. j. 2 Azs 423/2004-81 ze dne 20. 10. 2005, jehož se žalovaný setrvalé dovolává, by ostatně již jen „pozdní podání“ žádosti o mezinárodní ochranu bylo důvodem pro její zamítnutí – takový extrémní náhled však nezastává ani žalovaný, ani správní soudy, byť tento rozsudek nebyl formálně překonán). V souzené věci pak odstup mezi vstupem na územím ČR a podáním žádosti představuje necelých *šest dní* (mezi 24. 2. 2020 a 1. 3. 2020), nadto po absolvování pobytu v sanatoriu v Karlových Varech, který sám žalovaný označuje za „lčbu“. Závěr žalovaného, že jde o právně

relevantní odstup prokazující účelovost a že žalobci *objektivně naprosto nic* nebránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu, tak nemá oporu v žádné rozumně reprodukovatelné argumentaci, neboť na první pohled jde o odstup minimální a léčba může být dobrým důvodem tohoto odstupu.

Závěr

19. Přes výhrady vůči dílčím částem odůvodnění není pochyb o tom, že rozhodovací důvody žalovaného jsou individualizované, jasné a mají oporu ve spisu. Naříkané rozhodnutí tedy netrpí vadami řízení a není ani nezákonné. Soud proto žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.). K procesnímu postupu soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. srov. odst. 15–20 rozsudku KS v Plzni č. j. 60 Az 52/2020-30 ze dne 23. 4. 2021.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 18. června 2021

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce